

בבית הדין הצבאי המחוזי

במחוז שיפוט מרכז

בפני:

אל"ם כרמל ווהבי - אב"ד

סרן לוטטי יוגב - שופט

סרן אלחנן זלוצובר - שופט

(ע"י ב"כ, סרן אבישי שדה)

בעניין: התובע הצבאי

נגד

(ע"י ב"כ, סגן אנסטסיה סורז'נקו; סרן ליאור עייש)

XXX טוראי א' ח'

ג ז ר - ד י נ

כתב האישום

1. הנאשם, טורי א' ח', הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירה שעניינה אי שמירתו של רכוש צבאי, לפי סעיף 80 סיפה לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955. עובדות כתב האישום מלמדות, כי במהלך טירונות בבא"ח חטיבה XXX, ביום 5/4/2016 נופק לנאשם נשק מסוג XXX, מסט"ב XXX (להלן: "הנשק"). בסמוך לאחר מכן, החל הנאשם לצאת לחופשות בסופי השבוע כשהנשק האמור עמו. במועד שאינו ידוע, בעיר נתניה, השאיר הנאשם את הנשק בתא המטען של רכבו ללא השגחה, לפרק זמן לא ידוע. במועד אחר, שאף הוא אינו ידוע, בחניון מתחם בתי הקולנוע סינמה סיטי בסמוך לצומת גלילות (להלן: "סינמה סיטי"), השאיר הנאשם את הנשק בתא המטען של רכבו ללא השגחה, לפרק זמן לא ידוע. עוד עולה מכתב האישום, כי ביום 2/9/2016, לאחר שנסע ברכבו מביתו ביישוב מעלות-תרשיחא לכיוון סינמה סיטי, נטל הנאשם עמו את הנשק והניחו בתא המטען של רכבו. בדרך, עצר הנאשם בתחנת דלק לפרק זמן של מספר דקות, תוך

הותרת הנשק בתא המטען של הרכב ללא השגחה. לאחר מכן, אסף הנאשם את חברתו והשניים נסעו ברכבו של הנאשם לסינמה סיטי. הנאשם החנה את הרכב בחניון סמוך ונכנס עם חברתו לסינמה סיטי תוך שהותיר את נשקו בתא המטען של הרכב ללא השגחה ולפרק זמן של מספר שעות. במהלך שהיית הנאשם במתחם הסינמה סיטי נפרץ תא המטען של רכבו והנשק נגנב. עם שובו של הנאשם לרכב, הוא גילה את האמור. **הנשק שנגנב לא אותר.**

2. הפרטים הנוספים מלמדים, כי הנאשם הינו חייל בשירות סדיר החל מיום 22/3/2016, כאשר בזמן הרלבנטי שירת כלוחם חי"ר; החקירה בתיק זה החלה לאחר שהנאשם דיווח למשטרת ישראל אודות גניבת הנשק מתא המטען של רכבו; בחקירותיו הודה הנאשם במיוחס לו בכתב האישום; בגין תיק זה שהה הנאשם **במעצר סגור למשך 12 ימים** (מיום 3/9/2016 ועד ליום 14/9/2016). עוד ניתן ללמוד מן הפרטים הנוספים, כי בטרם נופק הנשק לנאשם, הוא חתם על מסמך ובו פירוט ביחס לנהלים בדבר אופן שמירת הנשק בעת שהות מחוץ ליחידה. במסך האמור צוין, כי יש לאפסן את הנשק בארון או בכספת, וככל שהדבר איננו אפשרי, אזי להסתירו במקום מבטחים בבית ולנעול את החדר שבו הוסתר. עוד צוין במסמך, כי יש להסתיר את הנשק במקום שגישת בני אדם אליו היא המעטה והמוגבלת ביותר, וכי חל איסור לאפסן את הנשק בבית החייל כאשר הוא ריק מאדם, שאז יש לאפסנו ביחידה. הפרטים הנוספים מלמדים עוד, כי במהלך החקירה מסר הנאשם שמותיהם של שני אזרחים בהם חשד, אולם אלו לא נחקרו.

טיעוני הצדדים

3. התביעה עמדה על היבטי החומרה שבמעשיו של הנאשם ועל פגיעת המעשים בערכים המוגנים, ובכלל זה ביטחון הציבור והאמון שניתן בנאשם כלוחם בצה"ל. התביעה הדגישה, כי הנאשם לא נקט באמצעי הזהירות המתבקשים ונטל על עצמו סיכון בלתי סביר בכך שפעם אחר פעם השאיר את נשקו בתא המטען של רכבו ללא השגחה. בנוסף, התביעה הדגישה את העובדה, כי למעשיו של הנאשם היבטי חומרה ייחודיים, שכן אין מדובר בהתרשלות ספונטנית או פועל יוצא של אילוץ בלתי צפוי אלא בבחירה מודעת של הנאשם, שנובעת מטעמי נוחות, להפקיר את נשקו במקומות ציבוריים הומים באדם, ללא השגחה ובמספר הזדמנויות. עוד טענה התביעה, כי הנאשם לא נקט באמצעים לצורך מזעור הנזק, שכן הוא לא הסתיר את הנשק באופן מיוחד ולא פירק אותו לחלקים. בנוסף, התביעה הדגישה את העובדה שהנשק לא אותר וכי לא מן הנמנע כי הוא מצוי כעת בידי גורם

עברייני או גורם עוין, דבר המהווה סכנה חמורה לביטחון הציבור. עוד נטען, כי אין להתעלם מהנזק הכספי שנגרם לצבא בעקבות אובדן הנשק. אשר לחלוף הזמן ממועד האירוע, התביעה ציינה כי עניין זה רובץ לפתחו של הנאשם, שכן כתב האישום הוגש פרק זמן קצר לאחר סיום חקירת האירוע והיה זה הנאשם שביקש לדחות את הדיונים בעניינו מעת לעת. לאור האמור, ולאחר שהתייחסה לרמת הענישה הנהוגה במקרים מסוג זה, עתרה התביעה להשית על הנאשם עונש של מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה וקנס או פיצוי לצבא.

4. ההגנה ביקשה כי בגזירת עונשו של הנאשם, בית הדין יעניק משקל משמעותי לשירותו הצבאי התורם ולעובדת התנדבותו לשירות בצה"ל, כמי שלא היה חב בגיוס. ההגנה ציינה, כי בעקבות האירוע הודח הנאשם מתפקידו כלוחם, וחרף זאת המשיך לשרת כנהג בפלוגת המפקדה לשביעות רצון מפקדיו. לעמדת ההגנה, הדחת הנאשם מתפקיד לחימה ועיכוב העלאתו בדרגה, לנוכח החקירה וההליך המשפטי שלאחריה, מהווים ענישה משמעותית שיש להתחשב בה כעת. ההגנה אף ביקשה להתחשב בנסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, ובכלל זה המצב הרפואי של אביו והמצב הכלכלי של התא המשפחתי. לנוכח האמור, סברה ההגנה כי ככל שבית הדין יחפוץ להשית על הנאשם ענישה ממשית, הרי שזו לא צריכה לחרוג מ-12 ימי המעצר בהם הוחזק הנאשם בגין תיק זה, וזאת לצד מאסר מותנה. אשר לרכיב הקנס, ביקשה ההגנה להתחשב במצבו הכלכלי המורכב של הנאשם וכן בעובדה כי גובה הנזק הכלכלי שנגרם לצבא, לא הוכח. במענה לשאלת בית הדין, מסרה ההגנה כי ככל שבית הדין יטיל עונש מאסר החורג מתקופת המעצר, הרי שהנאשם מעדיף כי הדגש יושם על משך המאסר ולא על סוגו.

5. מטעם ההגנה העיד סרן דניאל נפתלי, מפקדו של הנאשם בעשרת החודשים האחרונים. העד הפליא בשבחיו של הנאשם וציין את תרומתו המשמעותית לפלוגה, את המוטיבציה הגבוהה שהוא מפגין, וכן את נסיבותיו המורכבות מבית, שבגינן טופל הנאשם על ידי גורמי הת"ש.

6. הנאשם לא העיד במסגרת הטיעונים לעונש ובדברו האחרון הביע חרטה על מעשיו. הוא פירט בפני בית הדין את המאמצים שהשקיע כדי להתגייס לתפקיד קרבי וביקש להתחשב בו, גם לאור נסיבותיו מבית וגם לאור הדחתו מתפקיד לחימה, שהיוותה עבורו ענישה קשה.

דיון והכרעה

7. מעשי הנאשם פגעו במספר ערכים מוגנים, ובראשם שלום וביטחון הציבור. בנוסף, פגעו המעשים בזכויות הקנייניות של הצבא, במוכנות הצבא ובכוונותיו.

העובדה כי כלי הנשק טרם אותר מגבירה באופן משמעותי את הפגיעה בערכים המוגנים, שכן הנחת העבודה היא כי נשק זה עשה דרכו לידיים בלתי מורשות, ובכלל זה גורמים עבריינים או עוינים (ע/123/13 סגן א' ש' נ' התצ"ר (2013)).

8. כעולה מכתב האישום ומהפרטים הנוספים, מדובר בנאשם שהיה בקיא בהוראות הנוגעות לשמירת נשק מחוץ ליחידה, אולם בארבע הזדמנויות שונות הותיר את הנשק בתא המטען של רכבו, במקומות ציבוריים, והכל מתוך בחירה מודעת ומטעמי נוחות. לא הובאו בפנינו ראיות, ואף לא נטען, כי התקיימו אילוצים כלשהם שהצדיקו את הותרת הנשק בתא המטען ללא השגחה בכל אחת מן ההזדמנויות. נוכח האמור, אין לומר כי מדובר במעידה חד פעמית של הנאשם, אלא בהתנהגות חוזרת ונשנית שמשקפת את הזלזול של הנאשם בהוראות הנוגעות לשמירתו של הנשק מחוץ ליחידה. רצף זה של הפקרת הנשק בצורה כה רשלנית הגבירה באופן משמעותי את הפגיעה בערכים המוגנים, והדבר משליך באופן ישיר על בחינת נסיבות ביצוע העבירה. הדעת נותנת כי הפקרת הנשק באופן חוזר מגבירה את הסיכוי לגניבתו, ובענייננו התוצאה לא איחרה לבוא.

9. הפסיקה הנוהגת ביחס למקרים מסוג שמה את עיקר הדגש על פוטנציאל הנזק הגלום בהפקרת נשק ללא השגחה, כך תמיד ועל אחת כמה וכמה כשמדובר בנשק אוטומטי שנשקפת ממנו סכנה רבה לשלום הציבור. ניתן לומר, כי מדיניות הענישה הנוהגת קוראת ברגיל להטיל על הנכשלים בביצוע עבירה זו עונשי מאסר, אשר בהתקיים נסיבות ייחודיות ריצויים נעשה בדרך של עבודות צבאיות, ורק במקרים חריגים נמנעו בתי הדין מלהטיל רכיב של מאסר ממשי (ראו: מרכז (מחוזי) 320/13 רב"ט ש' א'; ז"י (מחוזי) 284/15 סמל מ' ד'; מרכז (מחוזי) 164/14 טוראי מ' ת'; ע/104/14 סגן ת' ב'; ע/132/08 סגן ד' ט'; דרום (מחוזי) 191/13 טור' א' ה'; ע/120/08 טור' ח'; צפון (מחוזי) 134/15 רב"ט י' ש'; צפון (מחוזי) 71/16 סמל ס' ל'; דרום (מחוזי) 341/14 טוראי ח' מ'; דרום (מחוזי) 114/16 רס"ל ס' ג'; ע/156/08 סגן א'; ע/100/07 סמל ד' ע'; ע/136/06 סגן א' ז'; ז"י (מחוזי) 226/14 סמ"ר ע' ש').

10. בשים לב לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, ובהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה - ובפרט הישנות המקרים, וכן בשים לב למדיניות הענישה הנוהגת, סברנו כי בנסיבותיו של תיק זה, מתחם העונש ההולם נע בין חודש מאסר בכליאה ממשית לבין מספר חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות צבאיות. סברנו, כי במקרה שבפנינו לא מתקיימים שיקולים מיוחדים שיש בהם כדי להצדיק סטייה לקולא או לחומרא ממתחם העונש ההולם.

11. לצורך קביעת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, מצאנו להתחשב בבחירתו ליטול אחריות על מעשיו גם במהלך החקירה וגם בפני בית הדין. בנוסף, ראינו להתחשב בעובדת התנדבות הנאשם לתפקיד לחימה על אף שלא היה חב כלל בגיוס, כאשר בעקבות האירוע הודח מתפקיד זה. כמו כן, מצאנו להתחשב בכך שלנאשם אין עבר משמעותי (אם כי לחובתו הסתבכות קודמת שנדונה במסגרת בית המשפט לנוער). זאת ועוד, מצאנו ליתן משקל לתרומת הנאשם לצבא גם במסגרת תפקידו הנוכחי כנהג, כפי שהעיד בפנינו מפקדו. בקביעת העונש בתוך המתחם התחשבנו גם בנסיבותיו של הנאשם מבית, ובכלל זה המצב הרפואי של האב והמצב הכלכלי של המשפחה, על אף שלא הוכח בפנינו כי המדובר בנסיבות כה חריגות וייחודיות. כן, שמנו לנגד עינינו בקביעת העונש בתוך המתחם את בקשת הנאשם לצמצם למינימום האפשרי את **תקופת המאסר** שיוטל עליו, גם אם משמעות הדברים היא הימנעות מהטלת רכיב של מאסר שירוצה בדרך של עבודה צבאית. בהתחשב במכלול, מצאנו לקבוע את עונשו של הנאשם בספו התחתון של מתחם העונש ההולם.

12. בנוסף, מצאנו לקבל את עתירה התביעה להשתת רכיב של קנס. זאת, בשים לב לאופי העבירה והעובדה כי ביצועה פגע בזכות הקניינית של הצבא. יחד עם זאת, לאור העובדה כי לא הוכח בפנינו גובה הנזק שנגרם, בהתחשב בנסיבותיו של הנאשם מבית, ועל מנת ליצור תמהיל ענישה ראוי ומאוזן, סברנו כי ניתן להסתפק בקנס מתון יחסית.

סוף דבר

13. אשר על כן, פה אחד אנו גוזרים על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. שלושים (30) ימי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי שניים עשר (12) ימי מעצרו, כך שעל הנאשם לרצות עוד שמונה עשר (18) ימי מאסר בכליאה ממשית.
 - ב. חודשיים (2) מאסר על תנאי למשך שנתיים (2), לבל יעבור כל עבירה שיש בה יסוד שעניינו אי שמירת נשק.
 - ג. קנס בסך אלף (1,000) ש"ח שינוכה ממשכורתו הצבאית בחמישה תשלומים שווים, חודשיים ועוקבים.

- ניתן היום, 30/07/2017, בלשכה.
- זכות ערעור כחוק לאחר הקראת גזר הדין.